

عربی، زبان قرآن (۲)

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ:

مِنْ آيَاتِ الْأَخْلَاقِ

پایه یازدهم

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمائی)

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ ضَعْ خَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ. (احادیث زیر را ترجمه کن، سپس زیر اسم تفضیل خطی قرار بده).

۱- أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

اسم تفضیل

[داناترین مردم کسی است که دانش مردم را به دانش خویش بیفزاید.]

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمای)

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ ضَعْ خَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ. (احادیث زیر را ترجمه کن، سپس زیر اسم تفضیل خطی قرار بده.)

۲- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

اسم تفضیل اسم تفضیل

[محبوب ترین بندگانِ خدا نزد خدا ، سودمندترینشان برای بندگانش است .]

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمای)

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ ضَعْ خَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ. (احادیث زیر را ترجمه کن، سپس زیر اسم تفضیل خطی قرار بده.)

۳- أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

اسم تفضیل

[بهترین کارها، کسب [روزی] از حلال است.]

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمای)

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ . (عبارات زیر را ترجمه کن.)

۱- ﴿...رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ الْمُؤْمِنُونَ : ۱۰۹

« پروردگارا، [ما] ایمان آوردیم، پس ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو بهترینِ رحم‌کنندگانی. »

۲ - خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ . رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

بهترین برادرانتان کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه می‌کند (هدیه کرد).

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمائی)

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ . (عبارات زیر را ترجمه کن.)

۳- ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ* مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ الْفُق: ۲۱

« بگو: پناه می برم به پروردگار سپیده دم . از شر آن چه آفریده . »

۴- ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ الْقَدْرِ: ۳

« شب قدر، از هزار ماه بهتر است. »

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ (خودت را بیازمائی)

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ . (عبارات زیر را ترجمه کن.)

۵ - مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ . أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هر کس شهوتش (هوای نفسش) [بر] خردش چیره شود، او از چهارپایان بدتر است.

۶ - شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ .

بدترین مردم، [انسان] دورو است.

تَرْجِمِ الْيَتَّى وَ الْعُبَارَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ. (آیه و عبارات را ترجمه کن ، اسم مکان و اسم تفضیل ، را مشخص کن.)

۱- ﴿... وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ...﴾ أَنْتَخِلُ : ۱۲۵

اسم تفضیل

اسم تفضیل

« ... و با آنان به [شیوه ای] که بهتر است مجادله کن (به بحث و گفت و گو پرداز) ؛ بی تردید

پروردگار تو داناتر است به کسی که از راه او گم گشته (منحرف شده) است. »

تَرْجِمِ الْيَتَّى وَالْعُبَارَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ . (آیه و عبارات را ترجمه کن ، اسم مکان و اسم تفضیل ، را مشخص کن.)

۲- كَانَتْ مَكْتَبَةٌ جُنْدِي سَابُورٍ فِي خَوْزِسْتَانَ أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ .
اسم مکان اسم تفضیل اسم مکان

کتابخانه جندی شاپور در خوزستان، بزرگ ترین کتابخانه در دنیای قدیم (جهانِ باستان) بود .

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ...﴾ الْحُجُرَات: ١٢

ای کسانی که ایمان آورده اید، از بسیاری از گمان ها بپرهیزید.

الأخلاق	آیات	مِن
اخلاق	آیه های	از
از آیه های اخلاق		

الرَّحِيمِ	الرَّحْمَنِ	اللَّهِ	بِسْمِ
مهربان	بخشنده	خداوند	به نام
به نام خداوند بخشنده مهربان			

يَا أَيُّهَا	الَّذِينَ	آمَنُوا	لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ	قَوْمٍ	عَسَىٰ	أَنْ يَكُونُوا	خَيْرًا
ای	کسانی که	ایمان آورده اید	نباید مسخره کند گروهی	گروهی [دیگر را]	شاید	که باشند [آنان]	بهتر
ای کسانی که ایمان آورده اید نباید گروهی گروه دیگر را مسخره کند، شاید آنان بهتر							

خَيْرًا	أَنْ يَكُنَّ	عَسَى	نِسَاءٍ	مِنْ	نِسَاءً	وَلَا	مِنْهُمْ
بهتر	که باشند [آنان]	شاید	زنانی [دیگر]	از	زنانی	و نه	از اینان
از اینان باشند ، و نه زنانی، زنان [دیگر] را ، شاید که آنان بهتر							

لَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ	وَ	أَنفُسِكُمْ	لَا تَلْمِزُوا	وَ	مِنْهُمْ
به یکدیگر ندهید لقب های زشت	و	خودتان را	عیب نگیرید	و	از اینان
از اینان باشند و از یکدیگر [با زبان و ...] عیب جویی نکنید و به همدیگر لقب های زشت ندهید.					

بِئْسَ	الِاسْمُ	الْفُسُوقُ	بَعْدَ	الْإِيْمَانِ	وَ	مَنْ	لَمْ يَتُبْ
بد است	نام	فِسْقُ (آلوده شدن به گناه)	پس از	ایمان	و	هر کس	توبه نکند

بَد نامی است [لقب دادن دیگران به کُفر و] فِسْق پس از ایمان و هر کس توبه نکند

فَ	أُولَئِكَ	هُمْ	الظَّالِمُونَ*	يَا أَيُّهَا	الَّذِينَ	آمَنُوا
پس	آنان	همان	ستمگران هستند.	ای	کسانی که	ایمان آورده اید
پس آنانند ستمکاران (آنان همان رستگاران هستند). ای کسانی که ایمان آورده اید.						

وَ	إِثْمٌ	الظَّنَّ	بَعْضَ	إِنَّ	الظَّنَّ	مِنْ	كَثِيرًا	اجْتَنِبُوا
و	گناه [است]	گمان [ها]	برخی از	زیرا	گمان [ها]	از	[از] بسیاری	دوری کنید (پرهیزید)

از بسیاری از گمان ها پرهیزید ، زیرا برخی از گمان ها گناه است و

أَحَدُكُمْ	يُحِبُّ	أَ	بَعْضُكُمْ بَعْضًا	لَا يَغْتَابُ	وَ	لَا تَجَسَّسُوا
یکی از شما	دوست می دارد	آیا	[از] یکدیگر	نباید غیبت کند (کنید)	و	تجسس و جست و جو نکنید

[در کار دیگران] تجسس نکنید و نباید از یکدیگر غیبت نکنید ، آیا کسی از شما دوست دارد

و	گَرِهْتُمُوهُ	فَ	مَيِّتًا	أَخِيهِ	لَحْمَ	أَنْ يَأْكُلَ
و	ناپسند دارید آن را	پس (بی شک)	مُرده	برادرش [را]	گوشت	که بخورد
گوشت برادر مُرده خود را بخورد؟ [بی شک] از آن کراهت دارید ، و						

	رَحِيمٌ	تَوَّابٌ	اللَّهِ	إِنَّ	اللَّهِ	اتَّقُوا
الْحَجُّرَات: ۱۱ و ۱۲	[و] مهربان [است]	بسیار توبه پذیر	خداوند	زیرا (که)	[از] خدا	پروا کنید
از خدا پروا کنید که خداوند بسیار توبه پذیر و مهربان است .						

مِنَّا،	أَحْسَنُ	هُوَ	مَنْ	النَّاسِ	بَيْنَ	يَكُونُ	قَدْ
از ما	بهتر [است]	او	کسی که	مردم	میان	می باشد	گاهی
گاهی میان مردم کسی است که از ما بهتر می باشد،							

فَ	عَلَيْنَا	أَنْ نَبْتَعِدَ	عَنِ	الْعُجْبِ	وَ	أَنْ	لَا نَذْكُرَ
پس	برماست (برما لازم است)	که دور شویم	از	خود پسندی (خود بینی)	و	این که	یاد نکنیم
<p>پس بر ما لازم است که از خود پسندی دور شویم و عیوب دیگران را</p>							

إِشَارَةٌ

اشاره ای

أَوْ

یا

كَلَامٍ خَفِيٍّ

سخنی پنهان

بِ

با

الْآخَرِينَ

دیگران [را]

عُيُوبَ

عیب های

با سخنی پنهان یا اشاره ای یاد نکنیم.

ف	قَدْ قَالَ	أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ	عَلِيٌّ	عَلَيْهِ السَّلَامُ:	« أَكْبَرُ	الْعَيْبِ	أَنْ تَعَيْبَ
پس (زیرا)	فرموده	امیر مؤمنان	علی	بر او درود باد:	بزرگ ترین	عیب	این [است] که
	است						عیب جویی کنی

زیرا امیر مؤمنان علی عَلَيْهِ السَّلَامُ فرموده اند: « بزرگ ترین عیب این است که از چیزی که

مِثْلُهُ .	فِيكَ	مَا
مانند آن [است].	در تو	چیزی [را]
مانند آن در تو است ، عیب جویی کنی .»		

وَ	الْآخِرِينَ .	لَا تَعْيُبُوا	تَقُولُ :	وَ	الْآيَةَ الْأُولَى	تَنْصَحُنَا
و	[از] دیگران	عیب جویی نکنید	می گوید:	و	آیه اول	پند می دهد به ما
آیه اوّل به ما پند می دهد و می گوید : از دیگران عیب جویی نکنید و						

لَا تُلقِبُوهُمْ	بِ	ألقابٍ	يَكْرَهُونَهَا .	بِئْسَ	الْعَمَلُ	الْفُسُوقُ !
لقب ندهید آنان را	با	لقب هایی [که]	ناپسند می دارند آن ها را	بد است	کار	فِسق
با لقب هایی که آنان را ناپسند می دارند، آنان را لقب ندهید ، فسق (آلوده شدن به گناه) ، بد کاری است !						

الظَّالِمِينَ .	مِنْ	فَهُوَ	ذَلِكَ	يَفْعَلُ	مَنْ	وَ
ستمکاران [است]	از	پس او	آن را	انجام دهد	هر کس	و
و هر کس آن کار را انجام دهد، [او] از ستمکاران است .						

هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ:	فِي	فَهَوَ	اللَّهُ	قَدْ حَرَّمَ	فَ	إِذْنُ
این دو آیه :	در	متعال	خداوند	حرام کرده است	پس	بنابراین
بنابراین خداوند متعال در این دو آیه حرام کرده است:						

الْقَبِيحَةِ .	بِالْأَسْمَاءِ	تَسَمِيَّتَهُمْ	وَ	الْإِسْتِهْزَاءَ بِالْآخِرِينَ ،
زشت	با اسم های	نامیدن شان	و	ریشخند کردن دیگران
ریشخند کردن دیگران و نامیدن آنان با اسم های زشت را .				

سُوءَ الظَّنِّ ،	وَ	هُوَ	اتِّهَامٌ	شَخِصٍ	لِشَخِصٍ	بِدُونِ	دَلِيلٍ مَنْطِقِيٍّ .
بدگمانی	و	آن	متهم کردن	شخصی [است]	شخصی دیگر [را]	بدون	دلیلی منطقی
بدگمانی را ، و آن (بدگمانی) متهم کردن شخصی توسط شخصی دیگر بدون [هیچ] دلیل منطقی است.							

أَسْرَارِ	كَشَفِ	لِ	مُحَاوَلَةً قَبِيحَةً	هُوَ	وَ	التَّجَسُّسِ ،
اسرار (رموز)	آشکار کردن	برای	تلاشی زشت [است]	آن	و	جاسوسی کردن
جاسوسی کردن را، و آن (جاسوسی کردن) تلاشی زشت [و ناپسند] برای آشکار کردن اسرار						

التَّائِبِينَ	لِ	فَضْحِهِمْ	وَ	هُوَ	مِنْ	كَبَائِرِ الذُّنُوبِ
مردم	برای (به منظور)	رسوا کردنشان [است]	و	آن	از	گناهان بزرگ [است]
مردم به منظور رسوا کردن آنان است و آن از گناهان بزرگ						

الأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ .	مِنَ	وَ	مَكْتَبِنَا	فِي
اخلاق بد [است]	از	و	آیین ما	در
در آیین ما و از اخلاق بد است .				

قَطَع	أَسْبَابِ	أَهَمَّ	مِنْ	هِيَ	وَ	الْغَيْبَةِ ،	وَ
قطع (بریدن)	دلایل	مهم ترین	از	آن	و	غیبت کردن	و
و غیبت کردن را ، و آن (غیبت کردن) از مهم ترین دلایل قطع							

التَّائِسِ .	بَيْنَ	التَّوَّاصِلِ
مردم [است].	میان	ارتباط
ارتباط میان مردم است.		

سَمَى	بَعْضُ	الْمُفَسِّرِينَ	سُورَةَ	الْحُجْرَاتِ الَّتِي	جَاءَتْ	فِيهَا
نامید(نامیدند)	برخی از	مفسران	سوره	حجراتی که	آمده است	در آن
برخی از مفسران، سوره حُجْرَاتِ را که این دوآیه						

الأَخْلَاقِ .	سُورَة	بِ	الْأَيَاتَانِ	هَاتَانِ
اخلاق	سورة	به	دو آیه	این
در آن آمده است ، سورة اخلاق نامیده اند .				

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ. درست و نادرست را بر اساس متن درس مشخص کن.

۱- سَمَّى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجُرَاتِ بِعُرُوسِ الْقُرْآنِ.

(برخی از مفسران، سوره حُجُرَاتِ را عروس قرآن نامیده اند.)

سورة حُجُرَات ← سورة اخلاق / سورة الرَّحْمَنِ ← عروس قرآن

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ . درست و نادرست را بر اساس متن درس مشخص کن .

۲- حَرَّمَ اللَّهُ فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ الْإِسْتِهْزَاءَ وَالْغَيْبَةَ فَقَطَّ .

(خداوند در این دو آیه ، فقط ریشخند کردن و غیبت کردن را حرام کرده است.)

در متن آمده که: « إِذْنٌ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ : «الْإِسْتِهْزَاءَ بِالْآخِرِينَ، سُوءَ الظَّنِّ، التَّجَسُّسَ وَالْغَيْبَةَ» .

عَمَّنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ . درست و نادرست را بر اساس متن درس مشخص کن .

۳- الغيبة هي أن تذكر أخاك وأختك بما يكرهان .

(غیبت کردن آن است که برادر و خواهرت را به آن چه ناپسند می دارند ، یاد کنی .)

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ . درست و نادرست را بر اساس متن درس مشخص کن .

۴- إِنَّ اللَّهَ يَنْهَى النَّاسَ عَنِ السُّخْرِيَّةِ مِنَ الْآخِرِينَ .

(قطعاً خداوند مردم را از مسخره کردن دیگران نهی می کند (منع می کند) .)

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ. درست و نادرست را بر اساس متن درس مشخص کن.

۵- اَللَّسْعَى لِمَعْرِفَةِ اَسْرَارِ الْاٰخِرِيْنَ اَمْرٌ جَمِيْلٌ.

(تلاش به منظور شناخت اسرار دیگران، کاری زیبا (خوب) است.)

جِوَارُ (فِي سَوْقِ مَشْهَدِ)		
بَائِعُ الْمَلَابِسِ	گفت و گویی	الزَّائِرَةُ الْعَرَبِيَّةُ
لباس فروش	(در بازار مشهد)	زائر عرب (خانم)
عَلَيْكُمْ السَّلَامُ، مَرْحَبًا بِكِ.		سَلَامٌ عَلَيْكُمْ.
سلام بر شما، خوش اومدی.		سلام بر شما.
سِتُّونَ أَلْفَ تُوْمَانِ.		كَمْ سِعْرُ هَذَا الْقَمِيصِ الرَّجَالِيِّ؟
شصت هزار تومن.		قیمت این پیراهن مردونه چنده؟

جِوَارُ (فِي سَوْقِ مَشْهَدِ)		
بَائِعُ الْمَلَابِسِ	گفت و گویی	الزَّائِرَةُ الْعَرَبِيَّةُ
لباس فروش	(در بازار مشهد)	زائر عرب (خانم)
عِنْدَنَا بِسَعْرِ خَمْسِينَ أَلْفِ تُوْمَانٍ . تَفَضَّلِي أَنْظُرِي .		أُرِيدُ أَرْخَصَ مِنْ هَذَا ، هَذِهِ السَّعَارُ غَالِيَةٌ .
به قیمت پنجاه هزار تومن [هم] داریم. بفرما نگاه کن.		از این ارزونتر می خواهم. این قیمت ها گرونه!
أَبْيَضُ وَ أَسْوَدُ وَ أَزْرَقُ وَ أَحْمَرُ وَ أَصْفَرُ وَ بَنَفْسَجِيٌّ ..		أَيُّ لَوْنٍ عِنْدَكُمْ؟
سفید، مشکی، آبی، قرمز، زرد و بنفش.		چه رنگی دارید؟

حوار (في سوق مشهد)		
بائع الملابس	گفت و گویی	الزائرة العربية
لباس فروش	(در بازار مشهد)	زائر عرب (خانم)
تبدأ الأسعار من خمسة و سبعين ألفاً إلى خمسة و ثمانين ألف تومان.		بكم تومان هذه الفساتين؟
قیمت ها از هفتاد و پنج هزار شروع میشه تا هشتاد و پنج هزار تومن .		این پیراهن های زنونه چند تومنه ؟
سیدتی، یختلف السعر حسب النوعيات .		الأسعار غالية!
خانوم، قیمت ها بر حسب جنس ها فرق می کنه .		قیمت ها گرونه !

جِوَارُ (فِي سَوْقِ مَشْهَدِ)		
بَائِعُ الْمَلَابِيسِ	گفت و گویی	الزَّائِرَةُ الْعَرَبِيَّةُ
لباس فروش	(در بازار مشهد)	زائر عرب (خانم)
السَّرَوَالُ الرَّجَالِيُّ بِتِسْعِينَ أَلْفَ تُوْمَانٍ، وَالسَّوَالُ النِّسَائِيُّ بِخَمْسَةِ وَتِسْعِينَ أَلْفَ تُوْمَانٍ .		بِكَمِّ تُوْمَانٍ هَذِهِ السَّوَالُ؟
شلوار مردونه نود هزار تومن و شلوار زنونه نودوپنج هزار تومن.		این شلوارها چند تومنه ؟
ذَلِكَ مَتَجَرُّ زَمِيلِي ، لَهُ سَرَاوِيلُ أَفْضَلُ .		أُرِيدُ سَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ ..
اوم مغازه همکارمه ، شلوارهایی بهتر داره.		شلوارهایی بهتر از اینا می خوام .

	جِوَارٌ (فِي سَوْقِ مَشْهَدِ)	
بَائِعُ الْمَلَابِيسِ	گفت و گویی	الزَّائِرَةُ الْعَرَبِيَّةُ
لباس فروش	(در بازار مشهد)	زائر عرب (خانم)
فِي مَتَجَرِّ زَمِيلِهِ ...		
در مغازه همکارش ...		
صَارَ الْمَبْلَغُ مِئَّتَيْنِ وَ ثَلَاثِينَ أَلْفَ تُوْمَانٍ أَعْطَيْنِي بَعْدَ التَّخْفِيفِ مِئَّتَيْنِ وَ عِشْرِينَ أَلْفًا ..		رَجَاءً ، أَعْطِنِي سِرْوَالًا مِنْ هَذَا النَّوْعِ وَ ... كَمْ صَارَ الْمَبْلَغُ؟
مبلغ ، دویست و سی هزار تومن شد . پس از تخفیف ، دویست و بیست هزار [تومن] به من بده (پرداخت کن).		لطفاً ، به شلوار از این نوع به من بده و ... مبلغ چه قدر شد؟

التَّامَّارِين

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟ (كدام کلمه از کلمات واژه نامه، با توضیحات زیر هماهنگی دارند؟)

۱- جَعَلَهُ حَرَامًا:

حَرَّمَ (حرام کرد)

آن را حرام گردانید (حرام کرد).

۲- الَّذِي لَيْسَ حَيًّا:

مَيِّت (مُرده)

کسی که زنده نیست .

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟ (كدام کلمه از کلمات واژه نامه، با توضیحات زیر هماهنگی دارند؟)

۳- الذُّنُوبُ الْكَبِيرَةُ:

گبائر (گناهان بزرگ)

گناهان بزرگ

۴- الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ:

تَوَّابٌ (بسیار توبه پذیر)

کسی که توبه را از بندگانش می پذیرد .

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟ (كدام کلمه از کلمات واژه نامه، با توضیحات زیر هماهنگی دارند؟)

٥- تَسْمِيَةُ الْخَرِينِ بِالسَّمَاءِ الْقَبِيحَةِ:
تَنَابُزٌ بِالْأَلْقَابِ (به یکدیگر لقب های زشت دادن)
نامیدن دیگران با اسم های زشت

٦- ذَكَرَ مَا لَا يَرْضَى بِهِ الْخَرُونَ فِي غِيَابِهِمْ:
إِغْتَابَ (غیبت کرد)
آن چه را دیگران به آن راضی نیستند در غیبتشان
(عدم حضورشان) یاد کرد.

تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

(این احادیث نبوی را ترجمه کن، سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده، مشخص کن.)

۱- حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ . رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْمُبْتَدَأُ وَالْخَبَرُ)
مبتدا خبر

خوش اخلاقی نیمی از دین است.

تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

(این احادیث نبوی را ترجمه کن، سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده، مشخص کن.)

۲- مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْمَفْعُولَ)
مفعول

هر کس اخلاقش بدشود، خودش را عذاب می دهد (شکنجه می کند.)

تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

(این احادیث نبوی را ترجمه کن، سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده، مشخص کن.)

۳- إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْفِعْلَ الْمَاضِيَ الْمَجْهُولَ وَالْمَفْعُولَ)

فعل ماضی مجهول مفعول

فقط فرستاده شدم تا مکارم اخلاقی (خصلت های بزرگوارانه اخلاقی) را کامل کنم.

تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

(این احادیث نبوی را ترجمه کن، سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده، مشخص کن.)

۴- اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْفِعْلَ الْمَاضِي وَفِعْلَ الْأَمْرِ)
فعل ماضی فعل امر

خدایا! همان گونه که آفرینشتم را نیکو گردانیدی، اخلاقم را نیز نیکو گردان.

تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

(این احادیث نبوی را ترجمه کن، سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده، مشخص کن.)

٥- لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنْ الْخُلُقِ الْحَسَنِ . رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (إِسْمَ التَّفْضِيلِ وَالْجَارِّ وَالْمَجْرُورِ)
فعل ماضی جارّ و مجرور جارّ و مجرور

در ترازو (ترازوی اعمال)، چیزی سنگین تر از اخلاق نیکو نیست.

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ وَالْمَصَادِرَ التَّالِيَةَ. (افعال و مصدر های زیر را ترجمه کن.)

المصدر	الأمر والنهي	المضارع	الماضي
نیکی کردن	أَحْسِنُ : نیکی کن (امر) : إِحْسَانُ :	نیکی می کند	قَدْ أَحْسَنَ : نیکی کرده است
نزدیک شدن	لا تَقْتَرِبُوا : نزدیک نشوید (نهی) : اقْتِرَابُ :	نزدیک می شوند	اقْتَرَبَ : نزدیک شد
شکسته شدن	لا تَنْكَسِرْ : شکسته نشو (نهی) : انْكَسَارُ :	شکسته خواهد شد	انْكَسَرَ : شکسته شد
آمرزش خواستن	اِسْتَعْفِرْ : آمرزش بخواه (امر) : اِسْتِغْفَارُ :	آمرزش می خواهد	اِسْتَعْفَرَ : آمرزش خواست

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ وَالْمَصَادِرَ التَّالِيَةَ. (افعال و مصدر های زیر را ترجمه کن.)

المصدر	الأمر والنهي	المضارع	الماضي
سفر کردن	مُسافِرَةٌ : سفر نکن (نهی)	لا تُسَافِرْ : سفر نمی کند	ما سَافَرْتُ : سفر نکردم
یاد گرفتن	تَعَلَّمَ : یاد بگیر (امر)	يَتَعَلَّمَانِ : یاد می گیرند	تَعَلَّمَ : یاد گرفت
عوض کردن	تَبَادُلٌ : عوض نکنید (نهی)	لا تَتَبَادَلُوا : عوض می کنید	تَبَادَلْتُمْ : عوض کردید
آموزش دادن	تَعْلِيمٌ : آموزش بده (امر)	عَلَّمَ : آموزش خواهد داد	سَوْفَ يُعَلِّمُ : آموزش داده است

أَكْتُبِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةَ التَّالِيَةَ كَالْمِثَالِ. (عمليات رياضية زير را مانند مثال بنویس.)

۱- عَشْرَةٌ زَائِدٌ أَرْبَعَةٌ يُسَاوِي أَرْبَعَةَ عَشَرَ . $10 + 4 = 14$

(دَه به اضافهٔ چَهَر، برابر است با چَهَارده .)

۲- مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى اثْنَيْنِ يُسَاوِي خَمْسِينَ .

(صد تقسیم بر دو برابر است با پنجاه .) $100 \div 2 = 50$

أَكْتُبِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةَ التَّالِيَةَ كَالْمِثَالِ. (عمليات رياضية زیر را مانند مثال بنویس.)

٣- ثَمَانِيَّةٌ فِي ثَلَاثَةٍ يُسَاوِي أَرْبَعَةً وَ عِشْرِينَ .

(هشت ضربدر سه برابر است با بیست و چهار.) $8 \times 3 = 24$

٤- سِتَّةٌ وَ سَبْعُونَ نَاقِصٌ أَحَدَ عَشَرَ يُسَاوِي خَمْسَةً وَ سِتِّينَ .

(هفتاد و شش منهای یازده برابر است با شصت و پنج.) $76 - 11 = 65$

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ . (نقش کلمات رنگی را مشخص کن.)

۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ الْفَتْحُ: ۲۶

مفعول مجرور [به حرف جر]

(پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.)

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ . (نقش کلمات رنگی را مشخص کن.)

۲- ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ . الْبَقَرَةَ: ۲۸۶
فاعل مفعول

(خداوند هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کند.)

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ . (نقش كلمات رنگی را مشخص کن.)

۳- السُّكُوتُ ذَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ . رَسُولُ اللَّهِ ﷺ .
مبتدا خبر

(سکوت طلا است و سخن گفتمن نقره است.)

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ . (نقش کلمات رنگی را مشخص کن.)

۴- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ . رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

مبتدا مضافٌ اليه مجرور خبر
[به حرف جر]

(محبوب ترین بندگان خدا ، نزد خدا ، سودمندترینشان برای بندگانش است.)

عَيْنَ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ . (نقش کلمات رنگی را مشخص کن.)

۵- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ . أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

مجرور

خبر

مبتدا

[به حرف جر]

(سکوت طلا است و سخن گفتن نقره است.)

تَرْجِمِ التَّكْيِبَ وَ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.
(ترکیب ها و جمله های زیر را ترجمه کن، سپس اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل را مشخص کن.)

۱- ﴿ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ﴾ :

اسم مکان اسم مکان

پروردگار مشرق و مغرب

تَرْجِمِ التَّأَكِيبَ وَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.
(ترکیب ها و جمله های زیر را ترجمه کن، سپس اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل را مشخص کن.)

۲ - يَا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ :

اسم فاعل

ای کسی که نیکوکاران را دوست دارد.

تَرْجِمَ التَّكْيِبَ وَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيَّنَ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.
(ترکیب ها و جمله های زیر را ترجمه کن، سپس اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل را مشخص کن.)

۳- يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ :
اسم تفضیل اسم فاعل

ای مهربانترینِ مهربانان

تَرْجِمِ التَّأَكِيبَ وَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.
(ترکیب ها و جمله های زیر را ترجمه کن، سپس اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل را مشخص کن.)

۴- يا سَاتِرَ كُلِّ مَعْيُوبٍ :

اسم فاعل اسم مفعول

ای پوشاننده هر ناقصی

تَرْجِمِ التَّكْيِبَ وَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ، وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ، وَ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.
(ترکیب ها و جمله های زیر را ترجمه کن، سپس اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل را مشخص کن.)

۵- يا غَفَّارَ الذُّنُوبِ:

اسم مبالغه

ای بسیار آمرزنده هر ناقصی

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ « پژوهش علمی »

إِسْتِخْرَاجُ خَمْسَةِ أَسْمَاءٍ تَفْضِيلٌ مِنْ دُعَاءِ الْفِتْحِ.

(پنج اسم تفضیل باز دعای افتتاح استخراج کن.)

پایان

